

schab'is ei ole 50 (40) graadi aruldane nähtus. Benares'es on kõige suurem palamus 47,2 (38,2) graadi olnud, ilka warjus, nagu lõikides eelkainud aruannetes. Palamal aasta-aéal tõuseb palamus seal pööwa-tõusul juba nii kõrgesse, et seda pea wälja kannatada ei wõi; inimesed ja loomad tõmmawad waewaga ihku sisse; pööwa aéal ja õõsel kõlgub thermometer 35 (28) ja 45 (36) graadi wõhel. Nõitikuust Jaanikuuni ei saja seesugustel ilmal del Pendschab'is mitte tilka wihma. Veel kõrgemad palamused tulla aeguti Punamere rannas ette. Et seesugustel aegadel maapind, pealegi kus see liiw on, wäga palawaks läheb, seda wõib armata. Sahara liiwa-kõrbes on liiwa 70 (56) graadi palaw olema leitud. John Herschel on ka Kapstadt'i ligikal maapinda 70 (56) ja Schläfli Bagdad'i juures loguni 78 (62,2) graadi palawa olema leidnud.

Pöidla-kruuwid.

Wana-aegsete piinamise-riistade kesks olivad pöidla-kruuwid wäga libedad. Kui aastal 1688 Inglismaal mõssamine Stuart'ide Kuninga-koja wastast lahti läks ja wastapanijad Oranien'i Prinz Wilhelm'iga ennast ühendastwad, siis sai Kuninga-koja kaplan Castairs pöidla-kruuwidega piinatud,

et tema selle kokkuheitmise üle tunnistust annaks. Tema ei teinud seda mitte. Wastapanijad said wõitu ja Oranien'i Prinz sai kui Wilhelm III. Inglismaa Kuningaks. Edinburgh'i linn lükkis piinamise-riistad, mida tema juures tarwitatud, wahwale kaplanile. Kui Kuningas seda kuulda saanud oli, lasks tema Castairs'i oma juure tulla ja käsks kruuwid oma pöidlale külge panna ja kruuwida. Castairs tegi seda ettewaatlikult. „Tugewamini!“ käsks Kuningas. Castairs tegi seda wiivitates. Järeku kirjendas Kuningas; kaplan teeras kruuwid lahti. „Castairs!“ ütles Kuningas, „Sina oled üks kangelane; oleks mind nenda piinatud, mina oleksin lõli tunnistanud. Minu walitsuse all ei pia pöidla-kruuwid ilalgi tarwitatud saama.“ Nenda see ka sündis ja ülepea ei saanud pöidla-kruuwid Inglismaal ilalgi enam tarwitatud.

„Mets-inimesed“ Khiina's.

Maailmas on mitmesuguseid tegewusi ja tallitust, millega inimesed ennast õigusega ehk ilma õiguse ta toidawad, aga üht kurjemat ja inetumamat wist ei ole, kui nende „mets-inimeste“ tegemine, seda Khiina's raha eest näidatalse, nagu Euroopa's wõderamaa loomi. Üks Inglismaa arst on oma